

Burgemeester van Reenensingel 101
Postbus 420
2800 AK Gouda

T 085 - 486 24 50
E info@sikb.nl
I www.sikb.nl

Position Paper

Op Grond van Vertrouwen

Van: SIKB en met SIKB samenwerkende partijen
Aan: Ministerie van I&W
Datum: 27 januari 2020

Inleiding

Op 11 december 2018 heeft de Staatssecretaris van het Ministerie voor Infrastructuur en Waterstaat (I&W) een beleidsevaluatie aangekondigd van het Kwalibo-stelsel. Dit vindt plaats naar aanleiding van een toenemend aantal kritische signalen ten aanzien van de uitvoering, handhaving en toezicht van bepaalde sectoren binnen dit stelsel.

Het doel van de beleidsevaluatie is onderzoek te doen naar de werking en het doelbereik van de Kwalibo-regeling, een inventarisatie te maken van de belangrijkste verbeterpunten en het aangeven van mogelijke oplossingsrichtingen. De reikwijdte betreft de hele (bodem)keten met een extra focus op de keten van ontgraven, reinigen, opslaan, verhandelen en toepassen van grond en baggerspecie. De beleidsevaluatie is nog niet afgerond en diverse besprekingen met stakeholders over de verbeterpunten binnen de beleidsevaluatie zijn nog gaande.

Aanleiding voor dit Position Paper

Dit Position Paper is opgesteld op initiatief van en ondersteund door een aantal van de in SIKB samenwerkende partijen in de bodemsector. De aanleiding voor dit Position Paper is de wens van diverse partijen die in SIKB samenwerken om de vraag van de Staatssecretaris in gezamenlijkheid te beantwoorden. De genoemde kritische signalen vanuit enkele sectoren in het stelsel vragen, naar de mening van de ondersteunende partijen, om een duidelijke en gezamenlijke reactie. Wij pakken daarom graag de handschoen op en doen door middel van dit Position Paper een voorstel voor maatregelen die naar ons oordeel nodig zijn om het vertrouwen, in delen van de sector, te versterken.

Onze positie in de sector

SIKB is een netwerkorganisatie waarbinnen overheid en bedrijfsleven samen praktijkgerichte kwaliteitsrichtlijnen maken voor bodem, water, archeologie, bodembescherming en datastandaarden. Doel is kwaliteitsborging en -verbetering bij marktpartijen en overheden. Daarnaast bevordert SIKB het verspreiden van kennis en kunde in de sectoren en de implementatie van innovaties van proces en techniek. Als netwerkorganisatie met contacten met alle stakeholders in de bodemketen is SIKB de logische plek om namens de stakeholders deze positie uit te dragen.

Onze stellingname: het verder versterken van vertrouwen

Het publiek-private stelsel van kwaliteitsborging in de bodemsector is van grote waarde gebleken. De ondersteunende partijen zijn van mening dat het stelsel behouden moet blijven. Dat neemt niet weg dat er wezenlijke aanpassingen mogelijk zijn die het stelsel kunnen verbeteren. Deze verbetermaatregelen zijn zowel aan de publieke als aan de private kant van het stelsel te nemen.

SIKB is al sinds 2018 bezig om de Verbeterslag van documenten voor grondstromen, bodemonderzoek en bodemsanering vorm te geven. Dat doen we parallel aan en onafhankelijk van de beleidsevaluatie en in samenwerking met verschillende stakeholders uit de sector. De uitwerking hiervan volgt in 2020. Noodzakelijke aanpassingen om de borging van de kwaliteit van de uitvoering in de bodemketen te verbeteren worden ingezet.

Wij zijn van mening dat de volgende oplossingsrichtingen leiden tot een verder versterken van vertrouwen:

1. Verbetering van de informatiepositie. Een verbeterde, open en transparante uitwisseling en

Kennis van kwaliteit in bodembeheer

borging van informatie tussen overheid en markt is nodig om de kwaliteit op een hoger niveau te brengen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door ketenregistratie bij grondstromen en door centraal en onafhankelijk informatiebeheer.

2. Verbeteren van toezicht en handhaving. Zowel de private controle door certificerende en accrediterende instellingen, als het publieke toezicht door ILT en bevoegde gezagen moet op een efficiënte wijze worden verbeterd. Adequaat toezicht is risicogestuurd, zorgt voor een gelijk speelveld en moet het aantal free-riders inperken.
3. Versterken van de rol en betrokkenheid van de (rijks-)overheid in de besluitvorming in het publiek-private stelsel van kwaliteitsborging bodem. Een duidelijke en eenduidige rol van het Ministerie van I&W en van decentrale overheden zal leiden tot betere besluiten.
4. Het verkorten van de proceduretijd van totstandkoming en vaststelling van normdocumenten leidt ertoe dat deze beter en sneller aansluiten op de praktijk.
5. Toewerken naar doelvoorschriften in plaats van middelvoorschriften. Doelvoorschriften kunnen en moeten handhaafbaar zijn, en geven dan meer ruimte voor vakmanschap en innovatie.

Tenslotte

Dit Position Paper geeft de grote lijn weer en is niet uitputtend. Desalniettemin zijn de vijf richtingen naar onze mening de meest wezenlijke om het vertrouwen in de sector te versterken. De sector is bereid (en bezig) om ook andere verbeteringen te implementeren. Uitwerking van de vijf genoemde richtingen is natuurlijk nog noodzakelijk.

De onderstaande partijen ondersteunen de beleidsevaluatie. Wij blijven vanzelfsprekend constructief onze bijdrage leveren aan de verschillende onderzoeken en werkgroepen in dit kader.

Vanzelfsprekend zijn wij altijd bereid tot toelichting van dit Position Paper.

Namens de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodem,

Henk Koster

Dit Position Paper wordt ondersteund door:

Bouwend Nederland
Branche Organisatie Grondbanken (BOG)
Federatie Nederlandse Laboratoria (Fenelab)
Grootsaneerders Netwerk (GSN)
Koninklijke NLIingenieurs
Nederlands Informatiecentrum Bodembeschermende Voorzieningen (NIBV)
Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondbewerkingsbedrijven (NVPG)
Rijksvastgoedbedrijf
Stichting ODI / VDV
Unie van Waterschappen (UvW)
Vereniging Afvalbedrijven (VA)
Vereniging Kwaliteitsborging Bodem (VKB)
Vereniging van Milieu Adviesbureaus (VVMA)